

M.p. piątek 2 marca 1945 r.

Rok II Nr. 50 (326)

Z A K O Ń C Z E N I E D Y S K U S J I W I Z B I E G M I N

Londyn 1.III. W Izbie Gmin zakończona została w dniu dzisiejszym trzydniowa dyskusja nad uchwałami konferencji krymskiej. WICHERMILLER ATLEE oświadczył m.in. w swym przemówieniu: Mam wielki podziw dla wielu zalet narodu polskiego, ale mądrość polityczna nie jest jego cechą charakterystyczną. Błagałem naszych polskich przyjaciół, aby nie zapominali, że są sąsiadami Rosji. Atlee potępił fakt, że tylu ludzi myśli jeszcze kategoriami przedwojennymi. W dalszym ciągu stwierdził on, że jeżeli konieczne będzie oczyszczenie z Niemców pewnych terytoriów dla zapewnienia ludności polskiej spokojnego życia i warunków rozwoju - to Niemcy nie mają z tego tytułu prawa do narzekania. Na zakończenie debaty MIN. EDEN wygłosił przemówienie, w którym powiedział m.in., że gdy wraz z Churchilllem spotkał w Moskwie przedstawicieli komitetu lubelskiego, to nie wywarli oni na obu brytyjskich mężach stanu korzystnego wrażenia. Eden oznajmił dalej, że ambasador polski poinformował go o aresztowaniu żony premiera Arciszewskiego oraz innych osób na terytorium Polski. Sprawę tę - mówił Eden - poruszymy z rządem sowieckim i o wynikach interwencji zawiadomimy rząd polski. Nie ma mowy o uznaniu przez rząd brytyjski komitetu lubelskiego za rząd polski. W dalszym ciągu swego przemówienia Eden poinformował Izbę Gmin, że przed konferencją w San Francisco odbędzie się zjazd przedstawicieli Brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Trzy wielkie mocarstwa uzgodniły między sobą, że Niemcy płacić będą odszkodowania wojenne w naturze. W końcowej fazie wojny brany będzie pod uwagę wkład Austrii do ostatecznego wysiłku w kierunku zniszczenia Niemiec, o ile będzie mogła być mowa o takim wkładzie. GŁOSOWANIE: W wyniku głosowania, jakie odbyło się po debacie, wniosek zgłoszony przez Churchilla w imieniu rządu w pierwszym dniu dyskusji otrzymał 413 głosów. Przeciwno wnioskowi nikt nie głosował.

R O O S E V E L T O K O N F E R E N C J I K R Y M S K I E J

Waszyngton 1.III. Prezydent Roosevelt złożył dziś przed kongresem sprawozdanie z konferencji w Jałcie. Powiedział on m.in., że konferencja miała na celu decyzje dotyczące dwóch głównych zagadnień: 1) możliwie jak najszybszego pokonania Niemiec; 2) stworzenia podstaw przyszłego pokoju i bezpieczeństwa. W przeciwieństwie do zjazdu w Teheranie, gdzie omawiano zagadnienia głównie natury wojskowej, na konferencji krymskiej rozważano wiele wyjątkowych spraw politycznych. Nigdy przed tym jedność trzech mocarstw nie była tak bardzo ścisła, jak obecnie, zarówno co do celów wojny jak i przyszłego pokoju. W uzupełnieniu współpracy strategicznej trzech państw ustalonej w Teheranie opracowano szczegóły uzgodnionych działań wszystkich trzech aliantów, w szczególności w zakresie pomocy lotnictwa amerykańskiego i brytyjskiego dla armii sowieckiej. Naród i żołnierze niemieccy muszą sobie uświadomić, że im szybciej poddadzą się indywidualnie czy grupami, tym prędzej skończy się ich obecne konanie. Warunek bezwzględnej kapitulacji nie oznacza zniszczenia narodu niemieckiego. Dalej Roosevelt mówił, że z zaufaniem oczekuje się konferencji w San Francisco, która ustalić ma ostateczny plan światowego pokoju. Pokój ten nie może być dziełem jednego człowieka, ani też jednej partii, czy też jednego narodu lub państwa. Nie może być pokoju wielkich państw lub małych państw. Pokój światowy osiągnięty może być tylko wspólnym wysiłkiem wszystkich narodów w oparciu o kartę atlantycką. SPRAWA POLSKI: Następnie Roosevelt oświadczył, że przykładem zgody wśród trzech mocarstw jest porozumienie w sprawie polskiej. Trzy mocarstwa zgodziły się uznać nowy zreformowany rząd polski, który zobowiązany będzie do natychmiastowego przeprowadzenia wyborów, opartych na zasadzie powszechności i tajności, gdy to tylko będzie możliwe. Silna i niepodległa Polska potrzebna jest dla utrzymania pokoju światowego. Dalej prezydent Roosevelt mówił, że przez wieki Polska była kurytarzem, przez który szły ataki na Rosję. W roku 1919 sojusznicy uznali linię Curzona za słuszną granicę polsko-sowiecką. Roosevelt wyraził przekonanie, że rozwiązanie sprawy polskiej w Jałcie jest najbardziej obiecujące w kierunku zapewnienia istnienia Polski wolnej i niepodległej, posiadającej możliwości rozwojowe.

MARYNARKA WOJENNA WIERNA PRZYSIĘDZE - DYSKUSJA W IZBIE LORDÓW - AMERYKANIE O 8 KM OD KOLONII - ZEBRANIE PROTESTACYJNE W LONDYNIE - podajemy na stronie 2.

Rozkaz wiceadm. Świrskiego

POLSKA MARYNARKA WOJENNA WIERNA PRZYSIĘDZE

Londyn 1.III. Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej wiceadm. Świrski wydał w dniu 28 lutego br. rozkaz dzienny, który brzmi w streszczeniu jak następuje: W związku z rozkazem pełniącego obowiązki Naczelnego Wodza gen.dyw. Władysława Andersa stwierdzam, że polska marynarka wojenna będzie wierna przysiędze. Słuchamy Prezydenta Rzeczypospolitej, jako jedynego przedstawiciela Majestatu Rzeczypospolitej Polskiej. Bedziemy walczyć dalej, bo tak nam każe zwierzchnik Polskich Sił Zbrojnych. Bedzie to zgodne z naszym sumieniem i poczuciem honoru żołnierskiego. Naród polski patrzy na swą marynarkę wojenną, widząc w niej swą nadzieję i ostoję.

ZEBRANIE ORGANIZACYJ POLSKICH W LONDYNIE

Londyn 1.III. W Londynie odbyło się wielkie publiczne zebranie, zorganizowane przez 23 związki i stowarzyszenia polskie. W zebraniu wzięły udział tysiące obywateli polskich oraz liczni goście brytyjscy, którzy w ten sposób manifestowali swe uczucia dla narodu polskiego. (W wieczornej audycji radiowej z Londynu nie podano szczegółów zebrania ani też powziętych na nim rezolucyj - przyp.red)

AMERYKANIE O 8 KM OD KOLONII

Londyn 1. III. Wojska amerykańskie, w tym silne oddziały czołgów, dotarły na odległość niespełna 8 km od Kolonii. Przez rzekę Erft przerzucane są znaczne ilości dział i czołgów dla nacierających oddziałów. Kolonia ostrzeliwana jest nieustannie przez artylerię amerykańską. Oddziały IX armii amerykańskiej zdobyły kilka dalszych miejscowości. Wojska III armii amerykańskiej dotarły do północnych i południowych przedmieść Trewiru.

Berlin 1.III. Gauleiter Kolonii Kleinert przemawiał dziś przez radio, mówiąc: Miasto nasze musi być bronione do ostatniego człowieka, w walce mają wziąć również udział kobiety i dzieci. Zarządzam zamknięcie fabryk, aby robotnicy mogli również wyruszyć do boju. (Przemówienie to wygłoszone zostało o godz. 16 - o godz. 17 radiostacja w Kolonii przestała nadawać - przyp. red.)

Londyn 1.III. Düsseldorf stoi w ogniu.

W S K R Ó C I E

- Moskwa donosi o ciężkich walkach na płn.-zachód od Wrocławia. Radio berlińskie podaje, że Rosjanie wdarli się do miasta, w którym toczą się walki uliczne. Źródła szwedzkie donoszą o ciężkich walkach na przedpolu Gdańska i Gdyni.

- 1800 samolotów amerykańskich i setki bombowców brytyjskich atakowały dziś Niemcy. W nocy samoloty typu Mosquito dziesiątą raz z rzędu bombardowały Berlin, a ponadto Norymbergę i Monachium.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn 1.III. Oddziały IX armii amerykańskiej zdobyły Munchen-Gladbach.

M.p.1.III. W uzupełnieniu przemówienia Edena w Izbie Gmin podajemy: Oświadczył on, że rząd brytyjski uzna tzw polski tymczasowy rząd jedności narodowej wtedy i tylko wtedy, jeżeli przekona się, że jest on istotnie reprezentatywny. Ustęp dotyczący aresztowania żony premiera Arciszewskiego brzmi: Ambasador polski powiadomił mnie o aresztowaniu żony premiera Arciszewskiego i innych osób z nią współpracujących. Sprawę tę poruszymy z rządem sowieckim i powiadomimy o niej rząd Stanów Zjednoczonych. Izba będzie poinformowana o wyniku naszej interwencji.

Londyn 1.III. W Kwaterze Głównej Sprzymierzonych na zachodzie odbyła się ważna narada najwyższych dowódców.

Rzym 1.III. We Włoszech Niemcy uderzyli na stanowiska VIII armii na wschodnim brzegu rzeki Senio. Brytyjczycy skutecznie przeciwnacierają.

DYSKUSJA W IZBIE LORDÓW

M.p.1.III. Radio brytyjskie podało wieczorem krótką wiadomość o rozpoczęciu w Izbie Lordów dyskusji nad uchwałami konferencji krymskiej w sprawie Polski. Przytoczono zdania kilku mówców, którzy wyrażali pogląd, że linia Curzona jest skuteczną granicą między Polską a Sowietami, że rząd polski uczyniłby lepiej, gdyby znalazł dobre słowo dla konferencji w Jałcie oraz, że w tzw. polskim rządzie jedności narodowej komitet lubelski będzie czynnikiem współdziałającym, a nie dominującym.

MARYNARZE HANDLOWI PRZECIWKO BEZPRAWNIU

Londyn 1.III. Komisja organizacyjna - zjazdowa centralnej sekcji morskiej Związku Zawodowego Transportowców R.F., w skład której wchodzi upoważnieni przedstawiciele załóg polskich statków handlowych, ogłosiła komunikat stwierdzający, że uchwała centralnej sekcji morskiej, uznająca komitet lubelski za legalny rząd polski

- była bezprawna oraz sprzeczna ze statutem sekcji i interesami marynarzy polskich. Po stwierdzeniu szkodliwej działalności zarządu sekcji, komisja organizacyjno-zjazdowa ogłasza zwołanie na dzień 28 i 29 bm na m/s "Batory" nadzwyczajnego zjazdu delegatów sekcji. Na zjeździe tym wybrane będą m.in. nowe władze centralnej sekcji morskiej związku transportowców. Komunikat podpisali delegaci załóg statków "Batory", "Sobieski", "Ymicie" i "Oksywie".